

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 17 stycznia 2017 r.

Pozycja 18

POSTANOWIENIE z dnia 3 czerwca 2016 r. Sygn. akt Ts 104/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski – przewodniczący
Andrzej Rzepliński – sprawozdawca
Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 kwietnia 2016 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej R.E.-L. i R.L.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 9 marca 2015 r., sporządzonej przez pełnomocnika, R.E.-L. i R.L. (dalej: skarżący) zakwestionowali zgodność z Konstytucją art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2015.199, ze zm.; dalej: upzp). Wobec zaskarżonego przepisu upzp, w zakresie, w jakim „do analizy zabudowy sąsiedniej w stosunku do terenu, dla którego ustalane są warunki zabudowy w ramach procedury legalizacji samowoli budowlanej, dla ustalenia tzw. kontynuacji funkcji, można brać pod uwagę wyłącznie zabudowę powstałą w zgodzie z przepisami prawa budowlanego”, skarżący sformułowali zarzut niezgodności z art. 64 ust. 3 Konstytucji.

Postanowieniem z 11 kwietnia 2016 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze dalszego biegu. W uzasadnieniu tego orzeczenia Trybunał stwierdził, że argumentacja skarżących przedstawiona dla potwierdzenia zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu upzp z art. 64 ust. 3 Konstytucji była całkowicie bezzasadna. Za sprzeczne z zasadą legalizmu (art. 7 Konstytucji) Trybunał uznał oczekiwanie skarżących, aby organy administracji przy wydawaniu decyzji na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 1 upzp uwzględniały obiekty wzniesione niezgodnie z prawem. W konsekwencji pozbawione podstaw było również rozumowanie *a contrario*, które z braku tego rodzaju zastrzeżenia w ustawie prowadzi do wniosku o dopuszczalności (czy wręcz – jak wydają się oczekiwać skarżący – nakazie) uwzględnienia przy wydawaniu takiej decyzji elementów stanu faktycznego niezgodnych z prawem.

Sugerowany przez skarżących sposób rozumienia kwestionowanego przepisu – sprzeczny z jego utrwaloną wykładnią – prowadziłby do następstw całkowicie niezgodnych z wymogami państwa prawnego, jak również dysfunkcjonalnych z uwagi na *ratio legis* upzp.

Odmowa wydania decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, która uwzględniałaby nieruchomości wskazane przez skarżących, bynajmniej nie oznacza całkowitego wykluczenia możliwości zrealizowania przez nich zamierzeń inwestycyjnych, zgodnych z wymogami określonymi w art. 61 ust. 1 pkt 1 upzp.

W zażaleniu na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 11 kwietnia 2016 r. skarżący podnieśli, że nie wynika z niego jednoznacznie, czy przesłanką odmowy nadania skardze dalszego biegu była oczywista bezzasadność skargi, czy też nieusunięcie w terminie występujących w niej braków. Skarżący odwołali się w związku z tym do jednego z judykatów Trybunału Konstytucyjnego, w którym wskazana została celowość łączenia przesłanki oczywistej bezzasadności z sytuacją całkowitego braku uprawdopodobnienia negatywnej kwalifikacji konstytucyjnej kwestionowanego przepisu. W ocenie skarżących wniesiona przez nich skarga tego rodzaju mankamentu nie wykazuje. Ponadto, ich zdaniem, za uwzględnianiem obiektów wzniesionych niegodnie z prawem przy stosowaniu kwestionowanego przepisu upzp przemawia mechanizm legalizacji samowoli budowlanych przewidziany w art. 48 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U.2016.290; dalej: pb). Skarżący podkreślili, że wyłączenie obiektów niezalegalizowanych z zakresu analizy urbanistyczno-architektonicznej nie znajduje oparcia w treści art. 61 ust. 1 pkt 1 upzp, ponadto ustawodawca nie nałożył na organ wydający decyzję o warunkach zabudowy obowiązku dokonania uzgodnienia z organami nadzoru budowlanego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Na podstawie art. 138 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.293; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.102.643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.). Jednak zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Rozpatrywane zażalenie dotyczy postanowienia o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, która została wniesiona przed 30 sierpnia 2015 r., dlatego do jego rozpoznania zastosowanie mają nadal przepisy ustawy o TK z 1997 r.

2. Zaskarżone postanowienie Trybunału Konstytucyjnego jest prawidłowe, zaś zarzuty sformułowane w zażaleniu nie mogą być uwzględnione. Na wstępie stwierdzić trzeba, że – wbrew twierdzeniom skarżących – u podstaw odmowy nadania skardze dalszego biegu legła jednoznacznie wskazana (s. 7 uzasadnienia) przesłanka oczywistej bezzasadności argumentów mających służyć potwierdzeniu tezy o naruszeniu konstytucyjnego prawa własności. Mankament ten nie został przez skarżących usunięty, pomimo wezwania zawartego w zarządzeniu sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 24 marca 2015 r. Skarżący zostali w nim zobowiązani do szczegółowego wyjaśnienia sposobu naruszenia tego prawa. W konsekwencji Trybunał zasadnie przyjął, że skarżący nie zrealizowali prawidłowo obowiązku określonego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK z 1997 r.

3. Trybunał w pełni podtrzymuje stanowisko, że prezentowana przez skarżących interpretacja zaskarżonego przepisu upzp, zgodnie z którą organ wydający decyzję o warunkach zabudowy miałby być zobligowany do uwzględniania obiektów wzniesionych

niezgodnie z prawem, nie wytrzymuje krytyki w świetle podstawowych zasad Konstytucji. W pierwszym rzędzie należy wskazać na niezgodność takiego rozumowania z wymogami państwa prawa (art. 2 Konstytucji), realizującego obowiązek działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach obowiązujących przepisów (art. 7 Konstytucji).

4. Ponadto powyższej konstatacji nie może zmienić również odwołanie się do instytucji legalizacji samowoli budowlanych przewidzianej w unormowaniach pb. Nie ulega wątpliwości, że mają one charakter wyjątku od zasady zgodnego z prawem planowania zabudowy przestrzennej. Tym samym za nieuprawnione i pozbawione podstaw uznać trzeba traktowanie ich jako argumentu na rzecz nakazu tolerowania stanu zabudowy niezgodnego z prawem już na etapie wydawania przez właściwy organ administracji publicznej decyzji o warunkach zabudowy.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że zasadnie odmówił nadania analizowanej skardze konstytucyjnej dalszego biegu.